

GELİR VERGİSİ KANUNUNUN BAZI MADDE VE FIKRALARININ DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

28.8.1963

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 16.8.1963 tarihinde kararlaştırılan "Gelir Vergisi Kanununun bazı madde ve fıkralarının değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı" ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

GEREKÇE

1. Halen mer'î hükme göre 5 000 liralık zirai kazanç istisnası, ortaklık halinde zirai faaliyetle iştigal eden kimselerin gelirlerine ayrı ayrı uygulanmaktadır.

Bu itibarla, ferdi teşebbüsler ile ortaklıklar arasında vergilendirme bakımından bir muvazenesizlik husule getirdiğinden ve muvazaalı ortaklıklarının kurulmasına müncer olduğundan, istisnanın ortaklık kazancına bir defada uygulanması yerinde görülmüştür.

Zirai kazançları dolayısıyla vergiye tabi tutulacak olan mükelleflerin, çiftçilerin pek mahdut bir zümresini teşkil etmesi, bu sektörden sağlanacak vergi hasılasının düşük seviyede kalmasını intac etmektedir.

Bu geniş muafiyete ilaveten vergiye tabi tutulabilecek çiftçilere ayrıca 5 bin liralık bir istisna uygulanması hem vergi hasılası hem de vergi eşitliği yönünden mahzurlu mütalaa edildiğinden sözü edilen istisna hükmünün kaldırılması uygun görülmüştür.

2. Tasarının 2 ve 3 ncü maddelerinde yapılması düşünülen değişiklikler, bu maddelerin kanunlaşması sırasında yapılmış olan maddi hataların giderilmesi içindir.

3. Yürürlükteki hükme göre, yıllık beyana tabi gelirlerle götürü usulde tesbit olunan ticari ve mesleki kazançlar üzerinden tahakkuk eden gelir vergileri iki eşit taksitte ödenmektedir.

Tatbikatta sözü edilen vergilerin iki taksitte alınmasının mükellefler için güçlükler doğurduğu müşahade edilmiş ve nitekim 1961 Bütçe Kanunu ve mütaakip yıl içinde 39 sayılı Kanunla taksit adedi üçe çıkarılmıştır.

Gerçeğe uygunluğu sabit olan bu halin devamlı olarak tatbiki uygun görüldüğünden Gelir Vergisi Kanununun ilgili 117 nci maddesinin değiştirilmesi öngörülmüştür.

4. Bilindiği gibi, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 63 ncü maddesinde ücretlerin safi değeri tesbit olunurken bir. kısım giderlerin indirilmesi kabul edilmiştir.

Sözü edilen maddenin 1 numaralı bendinde, günde 3, ayda 90 ve yılda 1 080 liralık bir götürü

gider indirimi yer almaktadır. Ancak aynı kanunun geçici 6 ncı maddesi ile 1963 takvim yılı sonuna kadar bu miktarların yarısının indirileceği 1.1.1964 ten itibaren tamamının uygulanacağı belirtilmiştir.

Bu indirimin tam miktarları üzerinden uygulanması halinde 1964 bütçesinde 100 milyon lira gelir azalmasına sebebiyet vereceği anlaşılmıştır.

5. Yıllık Planın gerektirdiği iç finansman zaruretleri karşısında bu gelir azalmasının bertaraf edilmesi lüzumu duyulmuş ve götürü gider indiriminin halen uygulandığı şekilde yarı nisbetinde tatbikine 1965 takvim yılı sonuna kadar devam edilmesi uygun görülmüştür.

5, 6 ve 7 nci maddeler yürürlük ve yürütme hükümleridir.

Yukarıdaki amaçları sağlamak üzere bu kanun tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.